

Tjänsteutlåtande

Kultur- och fritidsförvaltningen

Datum 2019-11-14

Dnr *KFN15/2019/0128*

Till Kultur- och fritidsnämnden

Strategiskt underlag för utveckling av Biskopstuna

Sammanfattning

Med anledning av att skyddstaket över fornlämningen Biskopstuna, RAÄ Österåker 53:1 uppvisat brister i konstruktion och säkerhet har frågan väckts hur den för kommunen unika kulturmiljön bäst utvecklas som besöksmål (Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2019). Förvaltningen har därför i nära samarbete med Time&Place AB tagit fram ett strategiskt underlag där besöksnäringen särskilt beaktas. Syftet är att nå en framkomlig väg för ett långsiktig och hållbart brukande av ruinen. Rapporten beskriver olika vägval och deras konsekvenser i form av fyra olika scenarier.

Beslutsförslag

Kultur- och fritidsnämndens beslut

Att ta emot rapporten och beakta kostnader för utredning av nytt tak på Biskopstuna i budget 2020.

Bakgrund

Biskopstuna är en medeltida borgruin i Österskär. Borgen kan ha uppförts redan under 1200-talets slut av ärkebiskopen i Uppsala som då ägde Tuna gård. Borgens äldsta del är ett kvadratisk kärntorn, som senare byggts till med två tunnvalvda rum. Något senare byggdes det till ett smalt hus längs den södra sidan, förmodligen i två våningar. Under reformationen tog Gustav Vasa gården Tuna från ärkebiskopen och borgen spelade ut sin roll.

Först 1921 upptäcktes borgen igen och undersöktes första gången av arkeologer. De senaste undersökningarna genomfördes 2018 och 2019 av Arkeologerna. Samtidigt arrangerades amatörarkeologiska kurser med undersökningar av borgens omgivning.

En besiktning har visat att skyddstaket har brister i konstruktion och säkerhet och som måste åtgärdas. Kommunen vill samtidigt utreda frågan om hur platsen kan bli ett attraktivt besöksmål. 2016 genomfördes ett första idémöte där olika intressenter bjöds in för att ge sina perspektiv på hur borgruinen kan tas om hand och brukas.

Förvaltningens slutsatser

Rapporten bör ligga till grund för förvaltningens kommande arbete med att utreda nytt tak över Biskopstuna.

Bilagor

Bilaga 1 Strategiskt underlag Biskopstuna, 2019

Eva Wiström

Kultur- och fritidsförvaltningschef

Birgit Lindholm

Kultursekreterare